

BESCHIKKING
van het Comité van Ministers van de Benelux Economische Unie
inzake overleg en samenwerking bij de voorbereiding
van beslissingen die van belang zijn voor de bescherming
van het grondwater in de grensgebieden

M (88) 8

Het Comité van Ministers van de Benelux Economische Unie,

Gelet op de Benelux-Overeenkomst op het gebied van natuurbehoud en landschapsbescherming, M (81) 4, met name de artikelen 2, 3 en 4,

Overwegende dat het van belang is dat gelijke voorwaarden worden geschapen voor de bescherming van het grondwater aan beide zijden van de intra-grenzen,

Overwegende dat het nodig is dat afspraken worden gemaakt omtrent de wijze waarop wordt gehandeld ingeval beslissingen moeten worden genomen die van belang zijn voor de bescherming van grensoverschrijdende waterlagen,

Heeft het volgende beslist,

Artikel 1

1. De bevoegde autoriteit, waaraan de aanvraag is gericht voor een vergunning voor een handeling die gereguleerd is ter bescherming van het grondwater tegen verontreiniging dient een kopie van de bedoelde aanvraag voor advies over te maken aan de bevoegde autoriteit aan de andere zijde van de grens indien deze handeling de kwaliteit van het grondwater aldaar nadelig zou kunnen beïnvloeden.
2. Aan laatsbedoelde autoriteit zal worden verzocht om over de vergunningsverlening en de daaraan te stellen voorwaarden binnen een daarbij gestelde termijn advies uit te brengen.
De eerstbedoelde autoriteit betreft het haar tijdig uitgebracht advies in haar overwegingen t.a.v. de aanvraag.
3. Indien de vergunning is verleend geeft de betrokken autoriteit hiervan bericht aan de autoriteit aan de andere kant van de grens.

Artikel 2

Indien een autoriteit die belast is met het onderzoek voor de afbakening van de zonerings (grondwaterbeschermingsgebieden) van oordeel is dat, vanwege de aanwezigheid van grensoverschrijdende waterlagen, in dat onderzoek ook het gebied aan de andere zijde van de Belgisch-Nederlandse grens moet worden betrokken, verleent de daar met betrekking tot vaststelling van beschermingszones bevoegde autoriteit haar medewerking door het verschaffen van gegevens over de bodemgesteldheid en over de aanwezigheid van factoren die op de kwaliteit van het grondwater in de grensoverschrijdende waterlaag van invloed kunnen zijn en zo mogelijk door het uitbrengen van advies.

Artikel 3

De autoriteiten die belast zijn met de voorbereiding van de besluiten tot afbakening van zonerings (aanwijzing grondwaterbeschermingsgebieden), en tot vaststelling van gebruiksvoorschriften met betrekking tot het waterwindgebied respectievelijk het grondwaterbeschermingsgebied, betrekken daarbij tijdig de autoriteiten die aan de andere zijde van de Belgisch-Nederlandse grens bevoegd zijn tot het nemen van soortgelijke besluiten.

Artikel 4

1. Ontwerpen van besluiten of voorschriften, in de zin van artikel 3, die om commentaar worden toegezonden aan adviesinstanties of die ter visie worden gelegd, worden tot datzelfde doel ook toegezonden aan de autoriteiten die bevoegd zijn ten aanzien van het aan de andere zijde van de Belgisch-Nederlandse grens gelegen deel van de grensoverschrijdende waterlaag en die uit dien hoofde bevoegd zijn tot eventuele zonerings ter bescherming van de waterwinning. Deze toezending behelst tevens het verzoek om tijdig commentaar.
2. De in het eerste lid bedoelde autoriteiten zenden de besluiten waarbij de zonerings ter bescherming van waterwinning in grensoverschrijdende waterlagen en de gebruiksvoorschriften zijn vastgesteld, aan elkander toe.

Artikel 5

De vaststelling van zonerings (aanwijzing grondwaterbeschermingsgebieden) en in verband daarmee van gebruiksvoorschriften aan de ene zijde van de Belgisch-Nederlandse grens, uitsluitend of in hoofdzaak met het oog op een grondwaterbeschermingsgebied aan de andere zijde van die grens, geschiedt onder het voorbehoud dat, voor zover de uit die vaststelling voortvloeiende beperking krachtens de aan de ene zijde van die grens toepasselijke wetgeving grond kan zijn voor het toekennen van schadevergoeding aan derden, de kosten daarvan in rekening kunnen worden gebracht door de bevoegde autoriteit aan de ene zijde van de grens bij de bevoegde autoriteit of bij de begunstigde vergunninghouder aan de andere zijde van die grens.

Artikel 6

Indien tussen de autoriteit aan de ene zijde van de Belgisch-Nederlandse grens en die aan de andere zijde van de grens verschil van inzicht bestaat over de betekenis die moet worden verbonden aan de feiten en omstandigheden in een door laatstgenoemde autoriteit uitgebracht advies in de zin van artikel 1 of artikel 2, een commentaar in de zin van artikel 4 lid 1, dan wel een verzoek tot schadevergoeding in de zin van artikel 5, zal eerstbedoelde autoriteit daarover het advies vragen van de Gemengde Schade commissie, als voorzien in de Beschikking van het Comité van Ministers van 17 oktober 1983 inzake wederzijdse bijstand ter vaststelling van schade veroorzaakt door grensoverschrijdende gevolgen van grondwateronttrekking, M (83) 26. Het advies zal worden uitgebracht binnen de door de bevoegde autoriteiten te stellen termijn. De autoriteit die met het onderzoek is belast betreft het haar tijdig uitgebracht advies in haar overwegingen ten aanzien van de aanvraag.

Artikel 7

Indien bij de bevoegde autoriteit aan de ene zijde van de grens het vermoeden bestaat dat de kwaliteit van het grondwater nadelig is of wordt beïnvloed door bepaalde handelingen die aan de andere zijde van de grens plaatsvinden in strijd met de daarvoor gestelde voorschriften, doet zij daarvan mededeling aan de bevoegde autoriteit aan de andere zijde van de grens. Laatstbedoelde autoriteit zal de andere autoriteit binnen redelijke termijn op de hoogte houden.

Artikel 8

De bevoegde autoriteiten, in de zin van artikel 3, maken onderling nadere afspraken over het dadelijk melden van de nodige gegevens met betrekking tot calamiteiten of andere onvoorziene gebeurtenissen die besmetting van de grensoverschrijdende waterlaag ten gevolge hebben.

Artikel 9

1. De onderhavige Beschikking wordt van kracht op de dag van haar ondertekening.
2. Elk van de drie Beneluxlanden neemt de nodige maatregelen opdat de bepalingen van de onderhavige Beschikking vanaf de eerste dag van de tiende maand volgend op de dag van ondertekening worden toegepast.
3. Binnen zes maanden te rekenen vanaf die datum brengt ieder der drie Regeringen verslag uit aan het Comité van Ministers over de maatregelen die zijn getroffen der uitvoering van onderhavige Beschikking. Bij dit verslag zal de tekst van de nationale uitvoeringsmaatregelen worden gevoegd.

GEDAAN te Brussel, op 25 mei 1988.

De Voorzitter van het Comité van Ministers,

J.F. POOS

TOELICHTING
voor de Beschikking M (88) 8 inzake overleg en
samenwerking bij de voorbereiding van beslissingen
die van belang zijn voor de bescherming van het
grondwater in de grensgebieden

1. De Beschikking sluit aan op de twee eerder tot stand gekomen Beschikkingen inzake wederzijdse bijstand ter vaststelling van schade veroorzaakt door grensoverschrijdende gevolgen van grondwateronttrekking (Beschikking M (83) 26 van 17 oktober 1983) respectievelijk inzake samenwerking bij de voorbereiding van beslissingen omtrent vergunningen van grondwateronttrekkingen waarvan grensoverschrijdende gevolgen mogelijk zijn (Beschikking M (84) 16 van 12 december 1984).
2. Het doel van deze (derde) beschikking is te bewerkstelligen dat, wanneer aan de ene zijde van de grens een grondonttrekking plaatsvindt aan een grensoverschrijdende watervoerende laag, het gebied aan de andere zijde van de grens wordt beschermd volgens de maatstaven die daar voor grondwaterbeschermingsgebieden gelden. Zodanige bescherming kan het meest effectief worden geboden indien zoveel nodig ook op het aansluitend gebied aan de andere zijde van de grens de zonering formeel is aangewezen als grondwaterbeschermingsgebied naar de maatstaven van de lidstaat waar dat gebied is gelegen.
3. Voor het gebied dat valt onder de competentie van het Vlaams Gewest geldt het decreet van 24 januari 1984, houdende maatregelen inzake grondwaterbeheer en een drietal daarop gebaseerde besluiten van 27 maart 1987. In Nederland is op 1 januari 1987 de wet op de bodembescherming in werking getreden.
4. In België behoort de afbakening van de zonering tot de bevoegdheid van het Vlaamse en het Waalse Gewest.

In Nederland behoort de afbakening van de zonering tot de bevoegdheid van het provinciaal bestuur.

- Aan Belgische zijde geschiedt dit in samenhang met de onttrekkingsvergunning op verzoek van de aanvrager of houder van de vergunning (vergunningsprocedure).
- Aan Nederlandse zijde geschiedt dit bij de vaststelling of herziening van het provinciale plan voor de grondwaterbeschermingsgebieden (planprocedure).

De autoriteiten aan weerszijden van de grens werken hierbij samen (vgl. de artikelen 2, 3 en 4).

5. Essentieel voor het bereiken van de doelstelling van deze regeling is, dat de afbakening van de zonerings ook moet kunnen plaatsvinden uitsluitend of in hoofdzaak ter bescherming van een concrete grondwateronttrekking aan de andere zijde van de grens. In dat geval zal de zonerings kunnen leiden tot zodanige beperkingen van de gebruiksmogelijkheid van de bodem dat de autoriteit (provincie) die de zonerings vaststelt gehouden is tot schadevergoeding aan gedupeerden. Daarom zal de autoriteit aan de andere zijde van de grens, door wie, of door wier tussenkomst om afbakening is verzocht zich te voren ertoe moeten hebben verplicht dat schadeclaims (wegens kostenverhaal) door haar tussenkomst worden afgewikkeld (vgl. artikel 5).
6. In de lijn van de doelstelling van deze beschikking ligt voorts dat, afgezien van de formele afbakening van beschermingsgebieden er samenwerking is inzake vergunningsverlening voor handelingen, die - met het oog op grondwater- en bodembescherming - behoudens vergunning zijn verboden. Die samenwerking zal er moeten zijn op soortgelijke wijze als is voorzien in de onder punt 1. genoemde Beschikking M (84) 16, betreffende verlening van onttrekkingsvergunningen (vgl. artikel 1).
7. Voor een goede uitvoering van de regeling bestaat behoefte aan de mogelijkheid dat de ene autoriteit de andere autoriteit rechtstreeks om een onderzoek - en de uitslag daarvan - kan verzoeken, bij een redelijk vermoeden dat mede voor die ene partij van belang zijnde voorschriften aan de andere zijde van de grens niet worden nageleefd, bijvoorbeeld door illegale lozing of opslag van gevaarlijke stoffen. Ook een verplichting tot het onverwijld verschaffen van concrete gegevens van een calamiteit dient dat belang (vgl. de artikelen 7 en 8).
8. Tenslotte zal ook hier, evenals in de onder punt 1. genoemde Beschikking M (84) 16 inzake samenwerking bij vergunningverlening, bij verschil van inzicht de Gemengde Schadecommissie, bedoeld in de hierboven onder punt 1. genoemde Beschikking M (83) 26, moeten worden ingeschakeld.